

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма
інтегрованого курсу «Мистецтво». 10-12 класи. Поглиблений рівень»
для закладів загальної середньої освіти

Авт.: Комаровська О. А., Миропольська Н. Є., Власова В. Г., Ничкало С. А.
(за ред. О. А. Комаровської)

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.05.2026 № 761)

2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Мистецтво. 10 клас» (далі Програма) спрямована на реалізацію концепції і засадничих принципів Нової української школи, Державного стандарту профільної середньої освіти» (ДСПСО, 2024), Концептуальних засад мистецької освітньої галузі (2025) та укладена відповідно до типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти (2025), що разом забезпечує здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням.

Програма є основою для створення навчальних програм *поглибленого рівня*, реалізує **всі** обов'язкові результати навчання ДСПСО з мистецької освітньої галузі.

Основою для формулювання очікуваних результатів навчання у Програмі є обов'язкові результати навчання (орієнтири для оцінювання) поглибленого рівня, визначені в ДСПСО (мистецька освітня галузь).

Програма розрахована на такий обсяг навчальних годин:

10 клас (із урахуванням вибору учнівством профілю і переходу до поглибленого опанування курсу з другого семестру): 1 семестр – 16 годин / 1 година на тиждень; 2 семестр – 76 годин / 4 години на тиждень;

11 клас: 140 годин на рік/ 4 години на тиждень

12 клас: 140 годин на рік/ 4 години на тиждень.

Програмою передбачено, що на вибір учнівства і за рішенням закладу в другому семестрі 10 класу, а також у 11 та 12 класах основний курс, представлений у цій Програмі, може поєднуватися із розширеною і диференційованою мистецькою діяльністю учнівства за практично-творчими блоками/модулями, які вводяться в освітній процес за рахунок практичної складової. Зміст практично-творчих блоків/модулів подано в Програмі (практична складова. «Художня творчість. Мистецький синтез»), яка є доповнює зміст цієї Програми.

Сучасний динамічний, інформатизований, технологічний світ, насичений планетарними комунікативними зв'язками, потребує від людини особливого напруження її творчих сил, сформованої системи загальнолюдських цінностей. Не потребує доказів зростання в цих процесах ролі мистецтва, яке спонукає людину емоційно проживати і осмислювати художні образи, в яких втілюються усі ідеї, теми, сюжети, події, котрі хвилювали людей у різні часи, а також залучати пережите у вибудовування своєї життєвої траєкторії.

Для України мистецтво перетворилося на меседж світові нашої сили, нескореності, патріотизму, національного духу свободи. Мистецька освіта є носієм цих ідей, дієвим інструментом формування інноваційної, національно

свідомої особистості, яка прагне через пізнання художніх скарбів утверджувати позитивний образ і самоцінність нашої країни у світі. Перед мистецькою освітою як ніколи постало завдання виховувати особистість, що буде здатна виконувати культуротвірну місію в суспільстві.

Як зазначається в Концепції мистецької освітньої галузі (2025), «завдяки мистецтву ми розвиваємо уяву, емоційну чутливість, здатність бачити невидиме і надавати голос непроговореному. Художня практика не лише дає можливість людині виражати себе, а й створює передумови для розуміння - себе, інших та світу».

Концепцією мистецької освітньої галузі передбачено, що пізнаючи мистецтво на поглибленому рівні, випускник/випускниця виявляють стійкий інтерес до національного мистецтва як чинника формування власної національної ідентичності, мистецтва різних епох і культур, здатність аналізувати мистецькі явища і їхні зв'язки із суспільними процесами, уміння створювати авторські мистецькі меседжі, зокрема використовуючи інформаційно-цифрові технології. Одним із найістотніших пріоритетів вивчення мистецтва постає формування в учнівства критичного мислення, передусім в оцінюванні якості мистецького контенту, розрізненні високохудожнього і антихудожнього, особистісно руйнівного.

Метою мистецької освітньої галузі в Державному стандарті визначено цілісний розвиток особистості здобувача освіти у процесі освоєння мистецьких надбань; формування компетентностей, необхідних для мистецько-творчого самовираження, розкриття креативного потенціалу; поцінювання національних форм мистецького відображення дійсності; усвідомлення необхідності та цінності мистецтва для культурно-естетичного розвитку нації, утвердження та популяризації українських суспільно-державних (національних) цінностей; усвідомлення власної української національної та громадянської ідентичності в міжкультурній комунікації.

Для досягнення мети Програма націлена на розв'язання **завдань** мистецької освіти:

- виховання ціннісного ставлення до мистецтва і пробудження прагнення його пізнавати впродовж життя;
- поглиблення національно-патріотичних почуттів, любові до української культури, пошанування культурного різноманіття;
- розвиток мистецьких компетентностей, передусім умінь сприймання та інтерпретації творів мистецтва в соціокультурному, історичному контексті; формування критичного мислення, здатності протистояти впливу антигуманної, антихудожньої і антиукраїнської інформації через мистецтво;

- розкриття творчого потенціалу, спонукання до набуття умінь самовираження і самореалізації у мистецькій діяльності;
- формування системи ключових компетентностей (мистецьких знань, умінь та практичного досвіду) для усвідомлення власної спроможності впливати на соціокультурні культурні процеси;
- удосконалення здатності комунікувати через мистецтво, зокрема і в інтернет просторі, на засадах партнерства, толерантності, взаємоповаги.

Відтак, досягнення мети і реалізація завдань базується на відповідності освітнього процесу таким *науково-педагогічним підходам*, як аксіологічний, суб'єктно-діяльнісний, особистісно орієнтований, культурологічний, компетентнісний.

Програма укладена із дотриманням провідних принципів, які забезпечують ефективність освітнього процесу, а саме це принципи:

- людиноцентризму і визнання суб'єктності учнів/учениць;
- світоглядної зорієнтованості навчання мистецтва та поваги до особистісних мистецьких цінностей учнівства;
- системності, наступності в укладенні та реалізації змісту і досягненні результатів між циклами навчання;
- діалогу і партнерства;
- взаємозумовленості і невід'ємності навчання і виховання особистості в процесі художнього пізнання;
- нероздільності естетичного та морального розвитку, спрямованості на формування активної громадянської позиції;
- єдності мистецтва і життя, зв'язку мистецтва та інших сфер наукового знання;
- поліхудожнього пізнання і націленості на формування цілісної художньої картини і цілісної особистості;
- практикоорієнтованого вивчення мистецтва;
- україноцентризму, виховання патріотичної і національно свідомої особистості на підґрунті опанування цілісної картини світу і дотримання краєзнавчого підходу.

Програма реалізує **компетентнісний потенціал** мистецької освітньої галузі, охоплюючи всі **ключові компетентності**, визначені Державним стандартом профільної середньої освіти.

У реалізації компетентнісного потенціалу зв'язки між мистецтвом та іншими сферами знання вибудовуються на засадах **доцільності і природності** у двох векторах: перший – занурення учнівства у художні образи і мистецьку

діяльність як спосіб емоційного пізнання світу і набуття позамистецьких знань та умінь, формування образного мислення; другий – залучення позамистецького досвіду знань та умінь для поглиблення емоційності пізнання мистецтва.

Програма передбачає, що компетентнісний потенціал реалізується на основі встановлення системних міжпредметних зв'язків пізнання учнівством мистецтва з історією і громадянською освітою, літературою, географією, фізикою, хімією, математикою, інформатикою, анатомією, психологією тощо.

Програма враховує, що формування комплексу ключових компетентностей невід'ємне від розвитку комплексу **мистецьких предметних компетентностей** у різних видах мистецької діяльності. Баланс між формуванням ключових і мистецьких предметних компетентностей забезпечує у здобувачів освіти досягнення цілісності художньої картини світу і цілісної картини життя й знання через мистецтво.

Як інтегральну компетентність для мистецької галузі виокремлено **культурну компетентність**, що детерміновано художньо-образною природою мистецтва як форми людської свідомості, передусім здатністю мистецтва трансформувати будь-які життєві, природні, наукові, історичні, соціальні тощо явища в художні образи крізь призму індивідуального світобачення митців і мисткинь.

Ціннісні орієнтири пізнання учнівством мистецтва визначаються послідовним дотриманням стрижневої позиції – цінності людського життя й **україноцентризму художнього пізнання**. Так, тематизм навчального змісту в **10 класі** залучає учнівство до усвідомлення національної специфіки українського мистецтва, непересічних творчих здобутків українських митців і мисткинь у *контексті* сучасних світових культурних процесів і брендів. У тематизмі навчального змісту в **11 класі** передбачено системне встановлення у свідомості здобувачів освіти *паралелей* між феноменами зарубіжного мистецтва і мистецтва України. Тематизм навчального змісту у **12 класі повністю зосереджений на українському мистецтві** із акцентом на визначних явищах регіонів України та непересічному внеску митців і мисткинь, що походять із цих регіонів, у спільну художню скарбницю вітчизняної культури.

У такий спосіб Програма послідовно націлена на формування громадянської позиції учнівства, утвердження національної свідомості й патріотичних почуттів, поглиблення поваги до національних цінностей і здобутків та прагнення захищати власну культуру, що суголосно початку формування оборонної свідомості і відповідає запитам українських реалій.

Націленість змісту і видів діяльності учнівства у Програмі на формування ціннісної сфери розкривається через розвиток в учнів/учениць художньої емпатії та рефлексії на підґрунті **практико орієнтованого опанування** мистецьких феноменів. Практико орієнтоване пізнання мистецтва передбачає акцент на підтримку творчої активності, самостійності, самовираження; врахування мистецьких уподобань; поєднання творчих вправлянь учнів/учениць із сучасними цифровими інструментами; досягнення розуміння учнівством естетичних якостей цифрового продукту, який створюється або використовується; формування медіаграмотності та критичного мислення в опрацюванні онлайн-ресурсів для пошукової дослідницької діяльності із дотриманням академічної доброчесності й авторського права.

Для цього Програмою передбачено варіативність застосування учителем/учителькою комплексу відповідних видів навчальної діяльності (підготовка різних форматів медіаповідомлень, рекламних текстів, дискусій на актуальні теми, захист проєктів, моделювання провокативних ситуацій, завдання на прогнозування впливу певних творів на глядацьку\слухацьку аудиторію тощо).

Програма визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнівства з мистецької освітньої галузі, окреслює зміст інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, спрямовані на реалізацію очікуваних результатів на основі запропонованого змісту.

Структура Програми:

1. Пояснювальна записка, в якій окреслено мету, завдання курсу, науково-педагогічні підходи і принципи;
2. Основна частина, в якій конкретизовано «Очікувані результати навчання», «Орієнтовний зміст» та «Види навчальної діяльності».
3. Прикінцева частина, в якій подано рекомендації до організації освітнього процесу, окреслено орієнтири для оцінювання.

«Очікувані результати навчання».

Очікувані результати подані в Програмі до кожної навчальної теми і є орієнтирами для оцінювання, котре здійснюється за групами результатів відповідно до ДСПСО, як от:

1. Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення;
2. Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація;
3. Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя.

У розробленні «Орієнтованого змісту» Програма кореспондує із модельною навчальною програмою «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Власова

В. Г., Гринишина Л. М., Кізілова, Г. О., Лобова О. В., Назар Л. Й.). Для забезпечення наступності навчання мистецтва враховано зміст програм інших авторських колективів для 7-9 -х класів.

«Орієнтовний зміст» охоплює такі річні теми:

10 клас: «Сучасний світ у мистецтві. Мистецтво в житті людини ХХІ століття»; передбачає завершення циклу вивчення учнями/ученицями художніх стилів і напрямів, що було розпочато у 8 класі («Мистецьке минуле людства очима сучасної людини. Художні стилі і напрями», що охоплює період від давніх цивілізацій до кінця ХІХ століття) і продовжено в 9 класі («Буття людини в новаторських пошуках сучасного мистецтва», що розкриває стильові особистості мистецтва ХХ століття). У 10 класі учні/учениці занурюються в розмаїтий світ мистецтва першої чверті ХХІ століття, осмислюючи і систематизуючи процеси і явища різних видів, жанрів і форм, безпосередніми свідками і суб'єктами яких є вони самі; тематизм Програми передбачає усвідомлення учнівством процесів українського мистецтва невід'ємно від загальносвітових тенденцій, але в контексті українських реалій.

11 клас: «Діалог культур. Мистецтво культурних регіонів світу»; передбачено ознайомлення із різнобарв'ям і домінантними явищами мистецької картини регіонів Світу, їхніх зв'язків із українським мистецтвом, пошукам спільного і відмінного. Учні/учениці опановують суть феномену діалогу культур, ознайомлюючись із домінантними мистецькими феноменами культурних регіонів світу (за класифікацією ЮНЕСКО).

12 клас: «Україна мистецька. Пізнаємо себе»; передбачено узагальнення учнівством найвидатніших здобутків українського мистецтва різних видів, жанрів, стилів; акцентовано надбання українського мистецтва як невід'ємної складової європейського і світового (у першому семестрі); пріоритетним визначено *краєзнавчий підхід* до вивчення мистецтва: учні/учениці визначають домінантні художні феномени регіонів України, які складають цілісну мистецьку національну палітру (у другому семестрі).

«Види навчальної діяльності» згруповано за групами результатів навчання, що конкретизує можливі активності учнівства в оптимальному досягненні цих результатів. Пріоритет надано практичним художньо-творчим завданням, посилюється вагомість пошукової діяльності, дискусій, що відповідає потребам учнів та учениць старшого шкільного віку і разом складає основу для діяльнісного збагачення ціннісної сфери, гнучкого формування системи мистецьких і ключових компетентностей.

Запропоновані Програмою активності учнівства дібрані в такий спосіб, щоб запобігати нівелюванню емоційної складової опанування мистецтва в разі превалювання дистанційної форми навчання і надати можливість компенсувати

неминуче зменшення частки важливої для мистецької сфери міжособистісної комунікації завдяки виконанню колективних проєктів, інтерактивних творчих завдань тощо.

Тематична структура навчального змісту

10 клас	
Сучасний світ у мистецтві. Мистецтво в житті людини XXI століття	
Вступ.	Динаміка життя в мистецькому світовідчутті людини XXI століття
Тема 1	Життя на екрані та на сцені
Тема 2	Перформативні мистецтва в резонансі з життям людини
Тема 3	Трансформації в образотворчому мистецтві
Тема 4.	Сучасна архітектура як простір комунікації
11 клас	
Діалог культур. Мистецтво культурних регіонів світу	
Вступ	Різнобарв'я і цілісність мистецької картини Світу
Тема 1	Домінантні мистецькі феномени культурних регіонів світу. Твори. Явища. Особистості. (Мистецтво Африки, Азії і Океанії, Північної і Латинської Америки)
Тема 2	Домінантні мистецькі феномени культурних регіонів світу: мистецтво країн Європи
12 клас	
Україна мистецька. Пізнаємо себе.	
Вступ	Національна самобутність і європейськість українського мистецтва
Тема 1	Етапні феномени українського мистецтва: види, жанри, стильові особливості
Тема 2	Мистецька мапа регіонів України

Основна частина

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності
10 КЛАС		
СУЧАСНИЙ СВІТ У МИСТЕЦТВІ. МИСТЕЦТВО В ЖИТТІ ЛЮДИНИ ХХІ СТОЛІТТЯ		
Вступ. Динаміка життя в мистецькому світовідчутті людини ХХІ століття		
визначає напрями самовдосконалення [12 МИО 2.1.1-2 П]	Артпрактики у ХХІ столітті. Мистецтво як джерело нових ідей для розвитку технологій. Метамодернізм і образний світ мистецтва.	Бліц-дискусія - актуалізація власного досвіду спілкування з мистецтвом. «Новації чи традиції?». Спільне розроблення траєкторії пізнання мистецтва.
Тема 1. Життя на екрані та сцені		
самостійно декодує/аналізує, характеризує, узагальнює, систематизує, мистецькі тексти/явища мистецтва, апелює до власних знань і досвіду [12 МИО 1.2.1-1 П] визначає напрями самовдосконалення [12 МИО 2.1.1-2 П] експериментує у сфері мистецтва, креативних індустрій відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.4.1-2 П] пояснює роль естетичних компонентів різних професій [12 МИО 2.4.2-1 П]	Кінематограф і кіноіндустрія у ХХІ столітті. Жанри, сюжети кіно ХХІ століття. Особистості в кіномистецтві ХХІ століття. Знакові фільми сучасності. Українські фільми ХХІ ст.: реагування на події життя суспільства. Міжнародний резонанс. Медіамистецтво. Цифрові технології в кінематографі. Відеокліп. Трейлер. Сценічне мистецтво у світовому культурному просторі ХХІ століття.	<u>Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення</u> Спільний перегляд та аналіз фільмів і відеозаписів вистав Дослідницькі розвідки творчості режисерів, акторів, операторів тощо Підготовка медіаповідомлень у різних форматах, зокрема цифровому; рекламні тексти до фільмів і вистав <u>Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація:</u> Розігрування ситуацій-зустрічей «представників» професії у сфері театру і кіно Розучування пісень із відомих кінофільмів/вистав

	<p>Жанри вистав театру першої чверті XXI століття. Панорама вистав, які стали мистецькими подіями першої чверті XXI століття.</p> <p>Театр як комунікація. Театр і медіа мистецтва. Театральне мистецтво в Інтернет просторі.</p> <p>Маркетинг у театральній справі.</p> <p>Виразові засоби сучасної естради. Шоу-бізнес.</p>	<p>Творчі вправлення: Розроблення критеріїв для «журі» фестивалю за номінаціями «сценарій», «режисура», «відеокліп» <u>Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя:</u> Вправлення на визначення впливу творів на свій емоційний стан і настроїв Вправи на прогнозування впливу кінематографічних і театральних творів на людину Дискусія: «Кодекс» спілкування про мистецтво в інтернет-просторі» Батл «Естрада чи шоубізнес» • Мистецький практикум. Міні-фестиваль «телефонних» фільмів Сценографічні експерименти для театральної вистави із поєднання традиційних і цифрових засобів</p>
Тема 2. Перформативні мистецтва в резонансі з життям людини		
<p>формулює задум і пропонує способи його реалізації в художньо-практичній діяльності відповідно до обраної мистецької спеціалізації</p>	<p>Звуковий ландшафт життя особистості XXI століття. Жанрові трансформації музики XXI століття. Розвиток електронної музики.</p>	<p><u>Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення:</u></p>

<p>[12 МИО 2.1.1-1 П]</p> <p>визначає напрями самовдосконалення [12 МИО 2.1.1-2 П]</p> <p>бере участь у заходах мистецького спрямування, зокрема у сфері креативних індустрій, поширює створений контент/продукт [12 МИО 2.4.1-1 П]</p> <p>експериментує у сфері мистецтва, креативних індустрій відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.4.1-2 П]</p> <p>ідентифікує власні емоції від явищ мистецтва, характеризує вплив творів та видів мистецької діяльності на власний емоційний стан [12 МИО 3.1.1-1 П]</p>	<p>Етномотиви в сучасному перетворенні. Нове життя давніх жанрів як суголосність ХХІ століттю. Візуалізація музики як віддзеркалення візуалізації життя. Аудіовізуальні шоу. Громадянський пафос звучання української музики в сучасному світі. Музика як зброя. Український музичний театр у ХХІ столітті.</p> <p>Пластичний контекст самовираження особистості у ХХІ столітті. Визначні явища танцювального мистецтва на українській і зарубіжній сцені. Музично-пластичні перформанси.</p>	<p>Аналіз музичних і музично-сценічних творів; онлайн-відвідування вистав Дослідницькі розвідки творчості сучасних композиторів, хореографів, виконавців Розроблення медіаповідомлень для шкільного сайту Компонування музичних, танцювальних, шоу програм; підготовка текстів конферансу <u>Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація:</u> Добір і розучування пісенного матеріалу за уподобаннями Експериментування із звукозаписом партій для віртуального хорового звучання Розігрування ситуацій профорієнтаційного характеру у сфері менеджменту, звукорежисури, продюсерства, ведучих концертних програм/ естрадних шоу Створення фото і відеоальбомів напрацювань. Творчі вправлення: Імпровізуємо музику за допомогою комп'ютерних програм</p>
---	--	---

<p>інтерпретує та оцінює мистецькі тексти/явища, пояснює їх значення для життя людини і культури, аргументує власну позицію [12 МІО 3.2.1-1 П]</p>		<p>Вчимося танцювати за допомогою інтернет-комунікації</p> <p>Дискусія: «Музична комунікація в Інтернет просторі: чи можливо це?» «Чим цікавий фольклор у сучасних музичних і музично-сценічних жанрах?»</p> <p><u>Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя:</u></p> <p>Вправлення на визначення емоцій від сприймання творів</p> <p>Пластичні етюди «Мое тіло – мої емоції» (індивідуально і в групі)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мистецький практикум. <p>Перформанс на актуальні теми з музичного і танцювального мистецтва: від ідеї до демонстрації і фільмування</p> <p>Квест «Екологія сучасного звукового простору» (із самостійним розробленням завдань)</p>
<p>Тема 3 Трансформації в образотворчому мистецтві</p>		
<p>самостійно декодує/аналізує, характеризує, узагальнює, систематизує, мистецькі тексти/явища мистецтва, апелює до власних знань і досвіду</p>	<p>Образотворче мистецтво як складова середовища людської життєдіяльності.</p> <p>Мистецтво, наближене до людини і природи.</p>	<p><u>Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення</u></p>

<p>[12 МИО 1.2.1-1 П]</p> <p>формулює задум і пропонує способи його реалізації в художньо-практичній діяльності відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.1.1-1 П]</p> <p>визначає напрями самовдосконалення [12 МИО 2.1.1-2 П]</p> <p>експериментує у сфері мистецтва, креативних індустрій відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.4.1-2 П]</p> <p>пояснює роль естетичних компонентів різних професій [12 МИО 2.4.2-1 П]</p> <p>ідентифікує власні емоції від явищ мистецтва, характеризує вплив творів та видів мистецької діяльності на власний емоційний стан [12 МИО 3.1.1-1 П]</p> <p>визначає свої досягнення у мистецтві, шляхи самовдосконалення (відповідно до обраної мистецької спеціалізації) [12 МИО 3.2.2-1 П]</p>	<p>Тематика творчості сучасних українських та зарубіжних митців. Філософське осмислення буття людини у Всесвіті. Взаємопроникнення мистецтв. Експерименти з матеріалами і художніми техніками. Подолання меж між реальністю та ілюзією. Інсталяції.</p> <p>Переосмислення народних традицій у сучасному українському мистецтві. Традиційність і футуристичність.</p> <p>Мистецьке відображення реалій війни. Візуальна хроніка боротьби та протистояння.</p>	<p>Аналіз творів різних видів образотворчого мистецтва; онлайн-відвідування галерей</p> <p>Дослідницькі розвідки творчості сучасних художників, що охоплюють весь спектр актуальних художніх практик</p> <p>Класифікація характерних ознак творів декоративно-ужиткового мистецтва.</p> <p>Порівняльний аналіз своєрідності мистецтва ХХІ століття, що вимагає осмислення його різноманітності, складності та глибинного зв'язку з конкретною суспільно-політичною ситуацією.</p> <p><u>Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація</u></p> <p>Створення асоціативних образів на площині та в об'ємі традиційними та інноваційними засобами та матеріалами</p> <p>Відтворення у заданій послідовності системи дій, необхідних для виготовлення власного виробу в матеріалі</p> <p>Виготовлення макетів та ескізів у різних техніках, зокрема, колажу та інсталяції</p>
---	--	---

Творчі вправлення:

Графічні вправи зі стилізації природних форм

Завдання на перспективну побудову простору

Виконання начерків на тему трансформації форм

Дискусія:

«Хто такий культурний оглядач»

Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя

Висловлювання суджень щодо естетичності та художньої виразності арт-об'єктів;

Ідентифікація емоцій від власного застосування творчих методів в дизайні, архітектурі та мистецтві, які дозволяють швидко досліджувати ідеї, поєднувати різні образи та матеріали у створенні несподіваних візуальних рішень

• **Мистецький практикум.**

Фестиваль проєктів за різновидами актуальних артпрактик XXI століття, як от:

екологічний арт-об'єкт;
Conceptual Art; Digital Art; оп-арт;
цифрова фотодокументалістика;

		інтерактивні інсталяції; кінетична скульптура з цифровим керуванням тощо («Ідентифікація та маніпуляція»; «Мистецтво Омани», «Світловий Ландшафт», «Сенсоріум», «Віртуальна Галерея Природи», «Цифровий Рух у Просторі» і т.п.)
Тема 4.Сучасна архітектура як простір комунікації		
самостійно декодує/аналізує, характеризує, узагальнює, систематизує, мистецькі тексти/явища мистецтва, апелює до власних знань і досвіду [12 МИО 1.2.1-1 П] формулює задум і пропонує способи його реалізації в художньо-практичній діяльності відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.1.1-1 П] визначає напрями самовдосконалення [12 МИО 2.1.1-2 П] бере участь у заходах мистецького спрямування, зокрема у сфері креативних індустрій, поширює	Архітектурне середовище як простір для зустрічі мистецтв. Синтез мистецтв і динаміку руху. «Архітектура для людини» як стрижнева ідея сучасної архітектури. Зближення архітектури і природного середовища Екологічна архітектура та біодизайн. Біокліматична архітектура. Інтеграція природних елементів та сталих технологій. Органічна архітектура. Ідеї «розчинення» архітектури в природному середовищі;	<u>Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення</u> Аналіз синтезу мистецтва у зразках різних напрямів сучасної архітектури. Підготовка коротких усних доповідей на тему, як взаємодія мистецтв визначає ідею архітектурного твору Розроблення медіаповідомлень для дискусії на шкільному сайті на теми збереження історичного архітектурного середовища <u>Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація</u> Створення фото-кейсу світових прикладів взаємодії архітектурного об'єкта з іншими видами мистецтва (групова робота)

<p>створений контент/продукт [12 МИО 2.4.1-1 П]</p> <p>експериментує у сфері мистецтва, креативних індустрій відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.4.1-2 П]</p> <p>пояснює роль естетичних компонентів різних професій [12 МИО 2.4.2-1 П]</p> <p>ідентифікує власні емоції від явищ мистецтва, характеризує вплив творів та видів мистецької діяльності на власний емоційний стан [12 МИО 3.1.1-1 П]</p> <p>визначає свої досягнення у мистецтві, шляхи самовдосконалення (відповідно до обраної мистецької спеціалізації) [12 МИО 3.2.2-1 П]</p> <p>визначає свої досягнення у мистецтві, шляхи самовдосконалення (відповідно до обраної мистецької спеціалізації) [12 МИО 3.2.2-1 П]</p>	<p>сучасна інтерпретація національних традицій.</p> <p>Архітектура та екоскульптура. Інсталяції в архітектурному середовищі.</p> <p>Світовий тренд – вуличне мистецтво (Стрит арт). Реагування на соціальні запити й політичні події. Діалог мистецтва і людини.</p> <p>Муралі. Звернення до широкої аудиторії. Елементи зовнішнього середовища в композиції. Муралі українських міст.</p> <p>Графіті. Феномен Бенксі. Графіті в Україні – рефлексії війни.</p> <p>Вулична концептуальна скульптура. Наповнення міського середовища позитивними емоціями.</p>	<p>Розроблення маршрутів віртуальних екскурсій</p> <p>Творчі вправляння: створення міні-макету екобулинка («Будинок, що дихає природою») Творчі розвідки «Знайди гармонію у власному місті/селі» у фотоформаті/колажі</p> <p>Ескізи «Жива Фасадна Система» (екоскульптура та архітектура)</p> <p>Мудборди ідей ілюмінації вулиці рідного міста/селища</p> <p>Дискусія: «Графіті - мистецтво чи вандалізм?»</p> <p>Мистецькі дебати «Економічність та функціональність чи естетичний декор середовища: що важливіше для сучасної людини?»</p> <p>«Стінопис: чи вплине на психологічне здоров'я людини зміна середовища (школи, поліклініки, зупинки транспорту, зони очікування на вокзалі або трансформаторна будка перед вікнами житлового будинку тощо)?»</p> <p><u>Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя</u></p>
---	---	--

		<p>Обмін думками на тему «В якому архітектурному середовищі я відчуваю відновлення емоційного ресурсу»</p> <p>Висловлення вражень на тему «Якими звуками наповнити архітектурне середовище для комфортного перебування в ньому»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мистецький практикум <p>План «Реконструкції» проблемного об'єкта в моєму місті/селищі» : демонстрація-конкурс проєктів</p> <p>Мурал/Графіті в стилі стріт-арт «Екологічний Код Майбутнього»</p>
11 КЛАС ДІАЛОГ КУЛЬТУР. МИСТЕЦТВО КУЛЬТУРНИХ РЕГІОНІВ СВІТУ		
<p>визначає напрями самовдосконалення</p> <p>[12 МИО 2.1.1-2 П]</p>	<p>Вступ. Різнобарв'я і цілісність мистецької картини Світу.</p>	<p>Бліц-дискусія: як мистецтво допомагає порозумітися людям різних культур</p>
<p>Тема 1 Домінантні мистецькі феномени культурних регіонів світу. Твори. Явища. Особистості (Мистецтво Африки, Азії і Океанії, Північної і Латинської Америки)</p>		
<p>самостійно декодує/аналізує, характеризує, узагальнює, систематизує, мистецькі тексти/явища мистецтва, апелює до власних знань і досвіду</p> <p>[12 МИО 1.2.1-1 П]</p>	<p>Знакові феномени в різних видах мистецтва культурних регіонів світу</p> <p>Історичний і стильовий контексти появи мистецьких феноменів.</p> <p>Національні традиції і сучасні інтерпретації.</p>	<p><u>Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення</u></p> <p>Сприймання/споглядання творів різних видів мистецтва, аналіз виразових засобів.</p>

<p>визначає, пояснює національну специфіку явищ мистецтва культурних регіонів світу і діалогу культур [12 МИО 1.2.1-2 П]</p> <p>експериментує у сфері мистецтва, креативних індустрій відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.4.1-2 П]</p> <p>ідентифікує власні емоції від явищ мистецтва, характеризує вплив творів та видів мистецької діяльності на власний емоційний стан [12 МИО 3.1.1-1 П]</p> <p>визначає свої досягнення у мистецтві, шляхи самовдосконалення (відповідно до обраної мистецької спеціалізації) [12 МИО 3.2.2-1 П]</p>	<p>Видатні особистості, творчість яких презентує культурний регіон на світовому рівні. Вплив на світові історико-культурні процеси і творчість митців/мисткинь інших регіонів.</p> <p>Діалог Світ-Україна: віддзеркалення мотивів з мистецтва культурних регіонів світу у творчості українських митців минулого і сучасності.</p>	<p>Віртуальні мандрівки визначними містами і країнами. Дослідження творчості митців, мистецьких феноменів, музейних зібрань. Складання концертних і фестивальних програм із коментарями для презентації мистецтва музичного, танцювального, театрального мистецтва регіону. Розроблення анотацій. <u>Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація</u> Музичні, танцювальні імпровізації в стилістиці традицій регіонів світу, зокрема із використанням цифрових інструментів; Розучування пісенного матеріалу Створення колажів за мотивами традиційного мистецтва певного регіону Розроблення ескізів медіапродукції для рекламної презентації мистецтва регіонів світу та медіаповідомлень для розміщення на шкільному сайті</p>
---	--	--

Написання сценаріїв і зйомки навчально-популярних фільмів про традиційні мистецтва регіону світу

Творчі вправляння:

«Відтворюємо африканські ритми» у форматі «подкаст-інсайт (1–2 хвилини) або арт-майстерні абетка-гра: індійські мудри під народні мелодії (відеоролик) косплей «Живі символи природи» (за мотивами картин) «Танцюємо танго»

Дискусія:

Мистецькі традиції корінних народів: асиміляція чи право на збереження.

Чи не є комерційний успіх загрозою для збереження мистецтва

Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя:

Обмін враженнями від відвідування віртуальних екскурсій, рефлексії впливу зразків мистецтва регіонів світу на власні емоції;

Презентації індивідуальної і групової творчості із коментарями

		<ul style="list-style-type: none"> • Мистецький практикум. <p>Проекти:</p> <p>«AR-Символи»: образи мистецтва Африки у доповненій реальності;</p> <p>«Смак гармонії»: запрошуємо на ритуал чаювання в японському/китайському стилі</p> <p>«Краса простоти»: монохромна інсталяція за мотивами мистецтва Далекого Сходу;</p> <p>Сторітелінг «Мудри як форма мистецтва»</p> <p>«Архітектурні арабески»: витончена декоративність і геометрична досконалість образу</p> <p>Персонажі аніме: з історії жанру Ікони джазу</p> <p>Бродвейські мюзикли (театралізації)</p> <p>Етнотрадиції як життєва модель (фестиваль ідей)</p>
Тема 2. Домінантні мистецькі феномени культурних регіонів світу: мистецтво країн Європи		
<p>самостійно декодує/аналізує, характеризує, узагальнює, систематизує, мистецькі тексти/явища мистецтва, апелює до власних знань і досвіду [12 МИО 1.2.1-1 П]</p>	<p>Іміджеві мистецькі феномени країн Європи.</p> <p>«Знакові» твори і феномени в різних видах і жанрах, які презентують визначний внесок кожної</p>	<p><u>Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення</u></p> <p>Сприймання/споглядання творів різних видів мистецтва країн Європи, аналіз виразових засобів</p>

<p>визначає, пояснює національну специфіку явищ мистецтва культурних регіонів світу і діалогу культур [12 МИО 1.2.1-2 П]</p> <p>формулює задум і пропонує способи його реалізації в художньо-практичній діяльності відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.1.1-1 П]</p> <p>бере участь у заходах мистецького спрямування, зокрема у сфері креативних індустрій, поширює створений контент/продукт [12 МИО 2.4.1-1 П]</p> <p>експериментує у сфері мистецтва, креативних індустрій відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.4.1-2 П]</p> <p>ідентифікує власні емоції від явищ мистецтва, характеризує вплив творів та видів мистецької діяльності на власний емоційний стан [12 МИО 3.1.1-1 П]</p>	<p>національної культури країни в скарбницю світових надбань. Мистецтво країн Північної Європи. Мистецтво країн Західної Європи. Мистецтво країн Центральної Європи Мистецтво країн Південної Європи Мистецтво країн Східної Європи. Історико-культурні процеси та їхній вплив на мистецькі особливості. Вплив географічного районування на національні особливості мистецтва.</p> <p>Видатні постаті в різних видах мистецтва країн Європи минулого і сучасності.</p> <p>Міжкультурні діалоги в просторі і часі Україна в художніх уявленнях і творчості митців Західної Європи Західноєвропейські мистецькі жанри і традиції в прочитанні українських митців минулого і сучасності.</p>	<p>Віртуальні відвідування визначних європейських музейних зібрань з обговоренням Аналіз індивідуального стилю митців/мисткинь Розроблення медіаповідомлень про концертні і фестивалі програми із анотаціями в різних форматах, зокрема для шкільного сайту Дослідження історичних подій, які вплинули на мистецтво. <u>Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація</u> Створення екскурсійних онлайн-маршрутів визначними пам'ятками, музеями, містами і країнами Європи Розроблення ескізів медіапродукції для рекламної презентації мистецтва європейської країни, зокрема для розміщення на шкільному сайті Зйомки роликів про мистецькі шедеври країн Європи за власними сценаріями в стилі «edutainment» (поєднання освіти й розваги)</p>
---	--	--

<p>інтерпретує та оцінює мистецькі тексти/явища, пояснює їх значення для життя людини і культури, аргументує власну позицію [12 МИО 3.2.1-1 П]</p> <p>визначає свої досягнення у мистецтві, шляхи самовдосконалення (відповідно до обраної мистецької спеціалізації) [12 МИО 3.2.2-1 П]</p>		<p>Музичні імпровізації в стилістиці творів композитора/композиторки, зокрема із використанням цифрових інструментів</p> <p>Розучування і виконання пісенного матеріалу</p> <p>Театралізації-«входження» в картину/скульптуру</p> <p>Творчі вправлення:</p> <p>Театралізації «у стилі» (TikTok-театр «15 секунд Аристофана» сценки зі шкільного життя, діалоги, акторська гра)</p> <p>«Сучасні типажі ателани» (наслідуємо гру персонажів римських ателанів; створюємо маски)</p> <p>Танцювальний батл: «Графіка руху: слід фламенко»</p> <p>Імпровізування у стилі фольклорних мелодій за допомогою цифрових інструментів</p> <p>«Анімація» живописних і скульптурних шедеврів за допомогою штучного інтелекту</p> <p>Дискусія:</p>
---	--	--

«Як забезпечити успіх?»
(продюсерство у форматі ділової гри)

«Чи змінюються мої мистецькі уподобання»

Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя:

Обмін враженнями про вплив творів на власні емоції

Обговорення-прогнозування впливу певних творів на глядацьку\слухацьку аудиторію

Презентування власної і групової творчості із коментарями за попередньо визначеними правилами

• **Мистецький практикум.**

Проекти:

Калейдоскоп портретів: «Інтерв'ю з Моцартом», «Якби Леонардо жив у наш час» тощо «Еко-Сад» на шкільному подвір'ї: англійські традиції та сучасність»

Діалог «Захід-Схід» у музиці, на сцені, в кіно.

		«Відлуння України в європейській музиці" (артмоб/музичний косплей) Ілюстровані абетки термінів з різних видів мистецтва
12 КЛАС УКРАЇНА МИСТЕЦЬКА. ПІЗНАЄМО СЕБЕ		
визначає, пояснює національну специфіку явищ мистецтва культурних регіонів світу і діалогу культур [12 МИО 1.2.1-2 П] визначає напрями самовдосконалення [12 МИО 2.1.1-2 П]	Вступ. Національна самобутність і європейськість українського мистецтва. Унікальність мистецтва регіонів України в художній цілісності	Мозковий штурм: у чому наша мистецька самобутність і в чому європейськість; мистецька гордість рідного краю
Тема 1.Етапні феномени українського мистецтва: види, жанри, стильові особливості		
самостійно декодує/аналізує, характеризує, узагальнює, систематизує, мистецькі тексти/явища мистецтва, апелює до власних знань і досвіду [12 МИО 1.2.1-1 П] визначає, пояснює національну специфіку явищ мистецтва культурних регіонів світу і діалогу культур [12 МИО 1.2.1-2 П] формулює задум і пропонує способи його реалізації в художньо-	Знакові явища українського мистецтва різних епох. Традиції та новації. Реалії української історії і суспільно-політичного життя як детермінанта появи феноменів українського мистецтва Світовий історико-культурний контекст українського мистецтва. Музична палітра українського мистецтва Візуальна панорама українського мистецтва	<u>Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення:</u> Сприймання/споглядання етапних творів різних видів українського мистецтва, аналіз виразових засобів, інтерпретація задуму Порівняння особливостей художнього висловлювання в творах різних авторів/періодів/видів і жанрів Аналіз і розроблення медіапродукції, яка презентує

<p>практичній діяльності відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.1.1-1 П]</p> <p>бере участь у заходах мистецького спрямування, зокрема у сфері креативних індустрій, поширює створений контент/продукт [12 МИО 2.4.1-1 П]</p> <p>експериментує у сфері мистецтва, креативних індустрій відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.4.1-2 П]</p> <p>пояснює роль естетичних компонентів різних професій [12 МИО 2.4.2-1 П]</p> <p>ідентифікує власні емоції від явищ мистецтва, характеризує вплив творів та видів мистецької діяльності на власний емоційний стан [12 МИО 3.1.1-1 П]</p>	<p>Театрально-видовищні акценти українського мистецтва Феномени українського кіномистецтва світового значення.</p> <p>Мистецький нон-конформізм. Митці і мисткині спротиву. Твори, які повертаються в культурний простір України і світу. Творчість митців української діаспори в різних видах мистецтва.</p> <p>Культурна дипломатія.</p>	<p>українське мистецтво для українців і для зарубіжжя; Дослідження творчої і життєвої долі митців/мисткинь, зокрема тих, які були штучно забуті, репресовані і повертаються в художній простір України і світу Розроблення пропозицій повернення/відновлення вкраденого і зруйнованого українського мистецтва <u>Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація:</u> Створення екскурсійних маршрутів із онлайн відвідувань визначних пам'яток, міст, музеїв України і діаспори Розроблення віртуальних колекцій з українських музейних зібрань, творчості українських митців для популяризації в Україні і за кордоном Зйомка кліпів, коротких навчальних фільмів про мистецькі шедеври України Імпровізації у різних видах мистецтва із використанням цифрових інструментів</p>
---	---	---

<p>інтерпретує та оцінює мистецькі тексти/явища, пояснює їх значення для життя людини і культури, аргументує власну позицію [12 МИО 3.2.1-1 П]</p> <p>визначає свої досягнення у мистецтві, шляхи самовдосконалення (відповідно до обраної мистецької спеціалізації) [12 МИО 3.2.2-1 П]</p>		<p>Розучування і виконання вокально-хорового, пісенного репертуару.</p> <p>Творчі вправлення: Вивчаємо рухи українських танців Тренуємо сценічне мовлення і сценічний рух. Сценічний бій (у живописі і на сцені) Імпровізації текстів про мистецтво у стилі «сучасного блогера».</p> <p>Пантомімічні сценки за мотивами сюжетів «Золотої пекторалі» («Скифський код») «Запрошуємо на концерт» (репертуарна афіша з українських творів за вибором)</p> <p>Дискусія: Які мистецькі феномени найяскравіше репрезентують українське мистецтво різних часів</p> <p><u>Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя:</u> Аналіз впливу зразків мистецтва України на власні емоції (групова рефлексія) Прогнозування впливу певних творів на глядацьку\слухацьку</p>
---	--	---

		<p>аудиторію для коригування емоційних станів</p> <p>Презентування власної і групової творчості з обговоренням і висловлюванням оцінних суджень.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мистецький практикум. <p>Відеорепортажі: «Українське мистецтво підкорює світ»; «Сучасне українське мистецтво – меседж про Україну світу»</p> <p>Візуальний путівник «Пам'ятники визначним українським митцям і мисткиням на мапі України» (фотовиставка)</p> <p>Цифрові мапи визначних художніх феноменів України (за видами мистецтва)</p> <p>Міні-фестиваль коротких кліпів (у форматі TikTok або Reels-стиль) на тему за вибором учнів/учениць</p> <p>Розроблення відеокаталогу із коментарями «Мистецькі феномени України в переліку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО»</p>
Тема 2. Мистецькі мапи регіонів України		
самостійно декодує/аналізує, характеризує, узагальнює, систематизує, мистецькі тексти/явища	Знакові феномени мистецтва регіонів України в єдиній художній палітрі.	<u>Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення</u>

<p>мистецтва, апелює до власних знань і досвіду [12 МИО 1.2.1-1 П]</p> <p>визначає, пояснює національну специфіку явищ мистецтва культурних регіонів світу і діалогу культур [12 МИО 1.2.1-2 П]</p> <p>формулює задум і пропонує способи його реалізації в художньо-практичній діяльності відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.1.1-1 П]</p> <p>бере участь у заходах мистецького спрямування, зокрема у сфері креативних індустрій, поширює створений контент/продукт [12 МИО 2.4.1-1 П]</p> <p>експериментує у сфері мистецтва, креативних індустрій відповідно до обраної мистецької спеціалізації [12 МИО 2.4.1-2 П]</p> <p>ідентифікує власні емоції від явищ мистецтва, характеризує вплив творів</p>	<p>Історико-культурний контекст мистецьких традицій регіонів України</p> <p>Мистецькі перлини української півночі.</p> <p>Мистецькі аромати степу і теплого моря (східні і південні області України, АР Крим)</p> <p>Межова культура Західної України</p> <p>У серці України (центральні області України)</p> <p>Київ – європейська мистецька столиця</p> <p>Мистецтво рідного краю/регіону</p>	<p>Сприймання/споглядання етапних творів різних видів мистецтва певного регіону України, аналіз внеску митця/мисткині у спільну мистецьку скрабницю України і світу</p> <p>Віртуальні мандрівки визначними місцями на мапі України</p> <p>Підготовка текстової і візуальної медіапродукції, яка презентує мистецтво певного регіону України для українців і для зарубіжжя</p> <p>Дослідження творчої і життєвої долі митців/мисткинь, які презентують мистецтво певного регіону, зокрема тих, які були штучно забуті, репресовані і повертаються в художній простір України і світу</p> <p>Розроблення пропозицій-анотацій для повернення/ відновлення вкраденого і зруйнованого українського мистецтва</p> <p><u>Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація:</u></p> <p>Створення колажів за мотивами традиційного мистецтва певного регіону</p>
--	--	---

<p>та видів мистецької діяльності на власний емоційний стан [12 МИО 3.1.1-1 П]</p> <p>інтерпретує та оцінює мистецькі тексти/явища, пояснює їх значення для життя людини і культури, аргументує власну позицію [12 МИО 3.2.1-1 П]</p> <p>визначає свої досягнення у мистецтві, шляхи самовдосконалення (відповідно до обраної мистецької спеціалізації) [12 МИО 3.2.2-1 П]</p>		<p>Розроблення ескізів медіапродукції для рекламної презентації мистецтва регіонів світу та медіаповідомлень для розміщення на шкільному сайті</p> <p>Розроблення і візуалізація програми популяризації творчості українських митців і мисткинь за кордоном</p> <p>Зйомка навчально-популярних фільмів про мистецькі шедеври України;</p> <p>Розучування і виконання вокально-хорового, пісенного репертуару за традиціями певного регіону України</p> <p>Творчі вправлення</p> <p>Музичні, танцювальні імпровізації із відтворенням традицій регіонів і етносів України.</p> <p>Театралізовані біографічні бліц-імпровізації за живописом, скульптурою, біографічними відомостями з життєпису митців/мисткинь («Про що замріявся Микола Яковченко»: уявна бесіда з геніальним актором у сквері біля театру І. Франка в Києві; «Про що говорили Проня і Голохвастов»: біля</p>
--	--	---

		<p>пам'ятника персонажам на Андріївському узвозі в Києві тощо)</p> <p>Дискусія - брейн-ринг: Уславимо рідний регіон: особистості, феномени.</p> <p>(теми для обговорення: «Народне мистецтво Сіверщини: традиції чи сучасний арт?»; «Мистецтво півдня України – культурний місток між Європою та Сходом»;</p> <p>«Київ як одна з мистецьких столиць Європи» тощо)</p> <p><u>Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя</u></p> <p>Обмін враженнями про вплив творів на власне ставлення до українського мистецтва (есе «Твори, які мене надихають»; «Край, чи природа, архітектура, орнаменти, пісні спонукають мене творити)</p> <p>Вираження емоцій і почуттів стосовно значимості мистецтва рідного краю (міста/селища) у спільному мистецькому здобутку України («Мій край – невичерпне джерело художнього натхнення»)</p>
--	--	---

		<p>Презентування власної і групової творчості із коментарями за попередньо визначеними правилами</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мистецький практикум. <p>Проект-мандрівка «Арт-маршрут: музика, що живе серед дерев» (Музика в парках України)</p> <p>Ментальна карта «Внесок регіонів України у спільну мистецьку палітру»</p> <p>Пазли для учнів/учениць 5-7 класів «Україна мистецька»</p> <p>Арт-інтерація “Мапа-колаж українських мистецьких осередків”</p> <p>Проекти у форматі сторітелінгу, подкастів, комікс-ілюстрацій, інтерактивної карти («Бандура: харківський код звуку»; «Полтавщина мистецька»; «Качанівка.Live: мистецький простір крізь час»; «На хуторі «Надія»; «Київське метро як об’єкт культурної спадщини»; «Таємниці половецьких баб»)</p>
--	--	--

Прикінцева частина

Рекомендації щодо планування освітнього процесу.

1). Послідовність тематичних блоків у межах річної теми в 10 класі може варіюватися відповідно до можливостей конкретного освітнього закладу і запитів учнівства. Однак, при визначенні послідовності опанування змісту слід враховувати, що поглиблене вивчення мистецтва розпочинається з другого семестру в 10 класі. Тому слід передбачити, що зміст відібраних для першого семестру тематичних блоків доцільно спрощується, передусім за рахунок «мистецького практикуму».

2) Рекомендований *мистецький практикум* до кожного із тематичних блоків (починаючи із другого семестру 10 класу) поглиблює опанування теми завдяки інтенсивному діяльнісному компоненту відповідно до навчального змісту (теми).

Підкреслюємо: пропоновані активності, форми і теми мистецького практикуму є *орієнтовними* і слугують вчителю/вчительці поштовхом для ініціації тих, які є доцільними в конкретному класі залежно від запитів учнівства, рівня підготовленості тощо.

Учитель/вчителька, враховуючи запити учнів/учениць, може скоротити мистецький практикум за рахунок обрання конкретного практично-творчого модуля із розширеним опануванням певного напрямку мистецької творчості (як от: 2 години –пізнавальний курс+2 години – практично-творчий модуль).

Перелік практично-творчих модулів та їхній зміст представлено у Модельній навчальній програмі інтегрованого курсу «Мистецтво. 10-12» (Практична складова. «Художня творчість. Мистецький синтез»; авт. О. А. Комаровська, В. Г. Власова, Н. Є. Миропольська), що доповнює цю Програму.

Оцінювання. Оцінювання здійснюється на основі критеріїв, які відповідають групам результатів навчання (ГР), які формуються під час опанування курсу мистецтва і висвітлюють розвиток певної особистісної сфери учня/учениці, тобто це

- ГР-1 «Пізнання різних видів мистецтва, виявлення художнього мислення» (сформованість знань з мистецтва, умінь аналізувати, інтерпретувати твори мистецтва);

- ГР-2 «Художньо-творча діяльність, культурно-мистецька комунікація» (результати і перебіг практично-творчої діяльності учнів та учениць у різних видах мистецтва, динаміка формування певних умінь, рівень взаємодії, зокрема під час участі в колективних проектах, презентації творчих здобутків тощо);

•ГР-3 «Емоційний досвід, естетичне ставлення до мистецтва та життя» (стан і динаміка розвитку емоційної чутливості до мистецтва, уміння сприймання, художня емпатія, прояви особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва і до власної творчості).

Для оцінювання слід враховувати, що досягнення результатів навчання учнів і учениць на уроках відбувається під час різних видів мистецької діяльності/ активностей, зокрема як у традиційному, так і в цифровому середовищі.

Формами оцінювання є:

1) усна або письмова (індивідуальні, групові, фронтальні опитування; аналіз підготовлених учнями/ученицями повідомлень, есе, творів на мистецьку тематику, сценаріїв тощо);

2) практична, яка передбачає аналіз виконаних учнівством практичних навчальних і творчих завдань (з музичного, образотворчого, інших мистецтв), спостереження участі в реалізації мистецьких проєктів тощо;

3) тестування в електронному форматі.

Збалансоване поєднання різних видів діяльності і форм оцінювання дозволяє комплексно виявляти і оцінювати навчальні досягнення учнів та учениць за всіма критеріями.

Під час різних форм оцінювання важливо стимулювати досягнення учнями/ученицями усвідомлення власного поступу в навчанні мистецтва, підтримувати їхню здатність самовираження, нестандартність художнього мислення, сформованість адекватної самооцінки, прагнення вибудовування траєкторії саморозвитку.

Для визначення навчальних досягнень учнів/учениць працівниками освітніх закладів (ліцеїв) здійснюється поточне/формувальне, тематичне/підсумкове оцінювання.

Поточне/формувальне оцінювання фіксує динаміку розвитку учнів/учениць, мотивує до прояву творчої ініціативи, креативності, саморозвитку, долаття труднощів, дає можливість здійснювати моніторинг формування мистецьких і ключових компетентностей.

Підсумкове оцінювання фіксує рівень мистецьких досягнень із певною періодичністю, яка встановлюється вчителем за доцільністю з урахуванням конкретного класу.

Для підсумкового оцінювання може відводитися урок/деякий час уроку або ж як узагальнення результатів поточного оцінювання, що є більш доцільним стосовно ГР-2.

Завдання для підсумкового оцінювання бажано добирати в декількох варіантах із урахуванням типів і рівнів складності з метою забезпечення об'єктивного оцінювання результатів навчання за 3 групами результатів навчання відповідно до Державного стандарту за 12-бальною шкалою.

3. **Засоби навчання** за модельною навчальною програмою – є підручники та/або навчальні посібники, довідникові джерела, зокрема аудіо- та візуальні, інтернет-платформи, а також мультимедійні засоби навчання та контролю засвоєння змісту, технічні засоби для відтворення музики, музичний інструментарій, матеріали та інструменти для образотворчої діяльності тощо.

Список використаних джерел

1. Закон України про освіту (2017) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Державний стандарт профільної середньої освіти (2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text>
3. Ключові компетентності для навчання протягом життя (Рамкова програма щодо оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя). URL: <http://dlse.multycourse.com.ua/ua/page/15/53>
4. Концептуальні засади мистецької освітньої галузі. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/novyny-posylannia/konceptualni-zasadi-mistecykoyi-osvitnoyi-galuzi.pdf>
5. Нова українська школа: концептуальні засади реформування нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
6. Про затвердження Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням (Наказ МОН України № 765 від 26.05.2025). URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-10-12-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iaki-zabezpechuiut-zdobuttia-profilnoi-serednoi-osvity-za-akademichnym-spriamuvanniam>